

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. "
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per
drukregel.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever
& eigenaar van dit blad, groote Markt,
n° 51.

De *Postrijder* verschijnt s' dinsdags
's donderdags & zaterdags.

TONGEREN, DEN 19 MAART.

Stads- & provincie nieuws.

De sociëit voor het uitroeyen der wildstrooperij heeft in het jaar 1873, zestien premieën verleend aan veld- en boschwachters onzer provincie. Deze premieën die gezamenlijk de som van 550 fr. bedragen, zijn toegestaan aan de volgende wachters: Billen te Ordingen, Gennis te Lommel; Schoufs te Maeseyck; Grosjean & Janssens te Helchteren; Opdenacker te Bothem; Baeten & Gregor te Munsterbilzen; Baldewyns te Widoie; Fockede, Van Crutzen, Haven, Bex & Rombauts te Hasselt; Berger & Engels te Gingelom.

Eene bronzen medaille met diploma is toegestaan aan Opdenacker van Rothen & Baeten van Munsterbilzen.

De premieën toegestaan aan de gendarmen onzer provincie bedragen te samen de som van 570 fr. Ziehier de namen der beloofde gendarmen: Sabot & Blondin te Reckheim, Fleurbaey, Jacquet, Jansen, de Rycke, Habets, Maurice & Masset van de brigade van Maeseyck; Vandeputte & Ooms van de brigade van Overpelt.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de **Mars** 1874, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik, 17 maart:

Al de gebouwen der fabriek van M. Fagard, te Trooz, staan in brand. De pompier der stad met geheel het materiaal zijn dezen morgen ten 7 ure naar de plaats vertrokken, om het vuur te helpen uitdooven.

Men schrijft uit Brussel, 16 maart:

De kavalkade die ter gelegenheid van half vasten door de *Licé Chansonnier* ingericht was, heeft ondanks het slechte weder en gedurende een onverpoosden killigen regen, haren langen tocht door de stad gedaan. Die stoet bevatte niets buitgewoons. Mannen en peerden zijn deernat, en na gedurende 4 uren in het slijk geplondst te hebben, naar huis gekeerd. Zoals het altijd gebeurt, hebben ook ditmaal de herbergen het meeste voordeel van dit weldadigheidsfeest genoten. Het publiek hieldde in het algemeen de medehulp tot dat ellendig vastenavondspels der kanonniers van het leger.

Men schrijft uit Brussel:

Hem herinnert zich nog, dat dezer dagen, druk zoekende naar den moordenaar van den chef der statie, in de Wetstraat van Brussel, een der vrienden van den vermoorde, de heer Edmond Leclercq werd aangehouden, op het oogenblik dat deze tekenaar van het ministerie van oorlog, zijn kantoor verliet.

Waarop grondde zich het vermoeden, dat hij de moordenaar van zijn vriend zijn kon?

Op zijne afwezigheid bij de lijkplechtigheid van den vermoorde! De heer Leclercq moest zijn *alibi* bewijzen, hetgeen hem niet moeilyk was; doch hij bleef toch eenige uren onder de verpletende beschuldiging, in de handen der justitie.

Hevig schokte dit geval het gemoed van den eerlijken man. Waarom die willekeurige aanhouding; die meer dan lichtzinnige verdenking, niet heel waardig voor een ernstig magistraatspersoon?

Indien deze, in plaats van onmiddellijk geweld te gebruiken, zich de moeite had willen getroosten, eens even te laten vernemen naar 't gebruik van den tijd op gemelden dag, zou hij onmiddellijk vernomen hebben, dat de heer Leclercq voortdurend, onder het toezicht van zijne overheden, gewerkt had.

Hoe het zij — ten gevolge dezer onbillijke en onvoorzichtige handelwijze, is de heer Leclercq, reeds ongesteld zijnde, bedlegerig geworden en donderdag laatst overleden. Die aanhouding zal, in alle geval, nooit voordeel aan zijne gezondheid hebben toegebracht.

De heer Leclercq was slechts 52 jaar oud; hij laat, zegt de *Patric*, eene moeder en zuster achter, schier ontbloot van middelen van bestaan, en die hij, door de opbrengst van zijn werk, ondersteunde.

Water ook hiervan zij, zeker is het dat sommige magistraten in België met al te veel willekeur te werk gaan, zoowel in het uitgeven van aanhoudingsmandaten, als in het bevelen van preventieve gevangenis.

Wij hopen wel, dat met de nieuwe voorgedragen wet, die willekeurige macht ten sterkste zal ingekrompen worden.

— De graaf van Vlaanderen bevindt zich thans te Berlijn, om geleerde duitse professoren te raadplegen over zijne doofheid. De beroemde parijse specialist de Bonafous heeft hem reeds behandeld doch zonder vrucht. De graaf had hem bezocht zonder te zeggen wie hij was en na het onderzoek zeide de geneesheer tot den persoon die den prins vergezelde: « Het is de eerste keer dat ik bij iemand van den burgerstand deze soort van oorzieke aantref, welke bijzonder aan de familie Orleans eigen was. » — « Wel, hernam de ander, deze patient is een Orleans, een kleinzoon van koning Lodewijk Filips. »

— Men schrijft uit Nijvel, 15 maart:

Een ongeval, dat de ergste gevolgen had kunnen na zich slepen, heeft verleden diensdag, op den spoorweg van Manage naar Wavre plaats gehad.

Daar de excentrek, die buiten de statie van Nijvel, in de richting van Genappe staat, door de nalatheid van deszelfs wachter zich in een verkeerde toestand bevond, sloeg de trein van Ottignies, van 7 ure 55 m., een weg in waarop een in lading zijnde waggon stond. Er had eene botsing plaats: de machts van den trein even als verscheidene waggons, bondsen van de riggels en boorden in de nieuwgemaakte aanvullingen naast den weg. Dank aan de tegenwoordigheid van geest van den machinist, die zich haastte, den stroom eene terugwerkende beweging te geven, heeft men geene ernstige ongelukken te betreuren. De reizigers zijn er met eenige lichte kneuzingen en den Staat met eenige stoffelijke schade afgekomen.

Een jong meisje dat bezig was den waggon te laden waarvan wij zoo even spraken, is in tijds naar beneden kunnen springen en ontkwam alzoo een gewissen dood. Het parket van Nijvel heeft onmiddellijk een onderzoek geopend.

— **Kindermoord te Aarschot.**

Men schrijft uit Aarschot, dat eene kindermoord in afgrijpselijke omstandigheden pleegd is geworden in de onstreken dezer stad.

Eene vrouw, oud 57 jaren, heeft haar kind gedood en daarna in acht stukken gesneden. Om haar somber ontwerp ten uitvoer te brengen, had zij zich in een bosch begeven en er vervolgens de bloedige overblijfsels des kinds verborgen.

Ten haren wedergekeerd, ondervroegen hare ouders haar over de verandering die men aan haren persoon gewoon werd. Zij bekende alles en om te toonen, dat het waar was, riep zij hare zuster aan, om mede naar de plaats te gaan zien, waar de gruweldaad was pleegd.

De zuster stamde toe.
Alvorens zij op de plaats kwamen zag de zuster een der afgekapte voeten des kinds op den grond liggen. De kindermoorderster zegde, dat zij wellicht dit stuk had laten vallen, terwijl zij het lijke in haren voorschoot naar de plaats droeg waar zij het bedolven had.

De ouders der ontaarde moeder verwittigden zelf de justitie met de voorgevallen feiten. De procureur des Konings, de heer De Bruyne, vergezeld van twee wets-doctoren, kwam weldra ter plaatse, en begon het onderzoek.
Heden is de pleegster van dit feit aan eene hevige koorts ter prooi; zij is ijhoofdigh en weet niet meer wat er is voorgevallen.

Zij wordt streng bewaakt.

— **De moord van Oostende.**

Wij hebben de aanhouding gemeld van Van Coppenolle, beschuldigd van moord op zijne vrouw, te Oostende. Volgens den beschuldigde zou het slachtoffer zich gedood hebben met van de trappen te vallen. De *Publicateur* van Wavre zegt dat deze aanhouding eene zekere opschudding in deze stad te wege gebracht heeft. Van Coppenolle heeft daar gewoond en er droevige herinneringen, achtergelaten.

Men herinnert zich, voegt dit dagblad er bij dat een brand op 5 februari 1844 het huis in assche legde, welke dezen kerk in de Naamschestraat bewoonde. De openbare opinie hield zich met deze ramp nog al bezig, waarvan de oorzaak immer een geheim bleef; alleenlijk toen er kwestie was van de assurantie betaald te worden, bood Van Coppenolle zulke hooge schatting aan, dat de Compagnie weigerde.

Op 17 Maart 1851 werden de inwoners van Wavre andermaal in verslagenheid gedwongeld door de schielijke dood van de eerste vrouw van Coppenolle, « die bezweken was met van den trap te vallen, » even als nu zijne laatste vrouw.

Eenige maanden nadien, in 1853 hertrouwdde hij, ging bankroet en verdween eensklaps, zijne tweede vrouw en kinderen achterlatende; hij werd voor dit feit bij verstek veroordeeld.

Deze kerel was bijna bij ons vergeten, voegt de *Publicateur* er nog bij, toen hij over enige dagen in de stad wederkeerde, naar zijne familie vernam zeggende, dat hij uit Amerika terugkwam, waar hij fortuin had gemaakt.

Intusschen tijd was zijne tweede vrouw overleden; hij haastte zich zijne vrijheid te baat te nemen om een derde huwelijk aan te gaan met vrouw Melot, weduwe Renard. Deze vrouw, wij herhalen het, is op dezelfde wijze bezweken als de eerste.

BUITENLAND.

Nederland.

Men schrijft uit Maastricht, 16 maart:

Eergisteren namiddag begaf de knecht van den landbouwer D. alhier, zich in den overdekten vergaarbak, waarin het vuilnis uit koe- en paardenstallen bijeen loopt. Nauwelijks stond hij op de daarin geplaatste ladder of hij viel, door de opstijgende gaz bedweld, naar beneden. Zijn meester, M. D., die hem ter hulp snelde, onderging hetzelfde lot, terwijl een op het hulpgeroep toegeschoten brouwersknecht, die zich insgelijks in den put waagde, mede een slachtoffer zijner menschlievendheid werd. Het mocht niet gelukken hem in tijds ter hulp te komen. Toen men hen eindelijk kon boven halen, was het te laat; allen hadden opgehouden te leven.

Italië.

Rome, 16 maart.

De heer Minghetti heeft in de Kamer van Volksvertegenwoordigers bestadigd, dat het tekort op het budget van 1875 aanmerkelijk verminderd is, ten gevolge van besparingen en verhooging der inkomsten.

Het tekort voor 1874 zal niet boven de 128 miljoen gaan. Het eerste voorzieningsbudget voor 1875 zal gesloten worden met een tekort van 79 miljoen. De hulpmiddelen van den staat zijn echter voldoende, zoodat er geene uitgifte van papieren geld noch de sluiting eener leening zal gevraagd worden.

De minister verklaarde verder, dat hij aan het ministerie kan blijven, indien zijne finantieele wetsontwerpen verworpen worden.

Lit Rome wordt per telegram gemeld, dat de *Face della Verità* en de *Observatore Romano* door de Italiaanse regering verboden zijn, het Licht onder den domper!

UITBERSTING VAN DEN VESUVIUS.

Eene nieuwe uitbersting van den vuurspuwend berg *Vesuvius* heeft de krater, welke ten jare 1812 ontstond, en een gedeelte van het observatorium des moedigen professors Palmierie vernietigd.

Er werden verkalkte rotsblokken met kracht in de lucht geworpen, terwijl breede stroomen lava van den top neerdaalden.

Deze uitbersting, welke door professor Palmierie voorspeld was, nam gelukkig geene groote uitbreiding aan, nochtans blijven rook en damp met groote hevigheid uit den krater opstijgen. Er worden dikwijls onderaardsche ontploffingen gehoord. De lava ziet en bruischt gedurig in den krater en werlt tot tegen de mending opgebeven.

Die omstandigheden laten niet toe te bepalen of de uitbersting welke plaats had, als 't voornaamste deel van het natuurwonder mag aanzien worden, ofwel dat dit slechts als de voorlooper eener uitgebreider uitbersting moet aanschouwd worden.

De neerplufing van groote rotsblokken op den ijzeren weg van Castellamara naar Sorrento, waardoor het verkeer twee dagen onderbroken was, wordt toegeschreven aan deze uitbersting, dewijl dezelve juist plaats had toen de aardbevingen in die plaatsen gevoeld werden, en op het oogenblik zelve dat hij teekens gaf van eene buitengewone beweging.

Spanje.

Madrid, 15 maart.

De beschieting van Bilbao wordt dag aan dag heviger.

En groot getal huizen zijn puinhoopen; anderen zijn de prooi der vlammen geworden. De stad is van zoo dichtbij ontzet, dat de scherpshooters der Carlisten de soldaten die over de straat gaan kunnen bereiken.

Van de vier oude forten, die Bilbao beschermen blijven er nog enkel twee vuren; het zijn de forten *el Morro* en *Begona*. Maar sedert den 21 februari, dag waarop de Carlisten het vuur begonnen hebben, zijn vele republikeinsche batterijen opererend.

Serrano schijnt de Carlisten op twee punten te gelijk te willen aanvallen, maar deze die hune stellingen te Somorostro behouden, hebben verscheiden bataillons naar Lodië gezonden.

Koning Karel VII heeft zooveel vertrouwen in dezen dubbelen uitslag, dien hij bij Bilbao en tegen Serrano, bekomen heeft officieel Tolosa te bezetten. Zijne Majesteit heeft zijne intrede in Tolosa den 5 dezer gedaan en is door de forale deputate, de gresstelijke, het *Ayuntamiento* en de bevolking der stad en der omstreken die toegelopen was, ontvangen.

Het eerste bezoek van den koning is in de kerk geweest, waar men het *Te Deum* gezongen heeft om God te danken over zijne zichtbare bescherming.

Zijn tweede bezoek is voor het hospitaal geweest; vervolgens is de koning in het paleis van den graaf van Villatuerta afgestapt, waar hij de herbergzaamheid aanvaard had.

Gedurende dezen haastigen uitstap naar Tolosa, was Don Carlos vergezeld door generaal Ceballos, zijnen oudsecretaris te Parijs, dien hij tot bevelhebber generaal van Guipuzcoa benoemd heeft. Het is een man met veel gezond oordeel en een dapper krijgsman.

Madrid, 16 maart.

Generaal Lomo heeft te San Sebastiani eene versterking van 1800 rekruten ontvangen, hij is den 14, ten 5 ure namiddag, met zijne troepen langs zee naar Borneo vertrokken, (plaats op 53 kilometers afstand van Bilbao gelegen), waar hij het bevel moet nemen over een legerkorps dat te Miranda gevormd wordt om de Carlisten langs achter aan te tasten. Dit legerkorps zou uit 8 tot 10,000 man bestaan.

Luidens partikuliere inlichtingen, moet maarschalk Serrano over een leger van 34,000 man met 90 kanons beschikken.

De carlistische strijdmachten klimmen op tot 35 of 36,000 man. Het getal kanons wordt niet opgegeven.

Cabecilla Sabalis welke uit Olot verjaagd was, heeft den republikeinschen generaal Novillas met zijn geheele kolom verrast en krijgsgevangenen genomen, toen deze laatste op weg waren om de bedreigde stad ter hulp te snellen.

Eene Carlistische depeche uit Perpignan, dato 16 maart, zegt dat *Cabecilla Sabalis* eene groote overwinning behaalde nabij Olot. Hij maakte generaal Novillas met zijne kolon, samengesteld uit 2500 man, 4 kanons en 150 paarden krijgsgevangen.

Tristany is met al zijne strijdmachten verslagen te Vimbodi, in de provincie Tarragona. Hij heeft den ijzeren weg nabij Calot opgebroken.

Het spaansch oorlogschip *Remolador*, n° 4, komende van San Sebastiani, heeft op de reede van Socoon het anker laten vallen, maar vertrok eene uur later terug naar eerstgenoemde stad, nadat de bevelhebber een bezoek had afgelegd bij den onder-konsul van Spanje.

De *Gaceta official* bevat geene hoegenaamde nieuwstijding over het noorderleger. Er wordt echter in de hoofdstad rond gezegd, dat de Carlisten beginnen gebrek te voelen aan hulpmiddelen. Er wordt zelfs beweerd dat zij nog slechts voor acht dagen levensmiddelen bezitten.

Politiek overzicht.

Deze weekontving de keizerlijke prins, te Chislehurst de deputate der Bonapartisten, die hem kwamen gelukwenschen, en hune hulde bieden ter gelegenheid van zijne meerderjarigheid. Volgens het ceremonieel, door *L'Ordre*, officieus dagblad der Bonapartisten, afgekondigd, hebben de afvaardigingen zich van de statie van Chislehurst, na de mis naar het graf van den keizer begeven, waarna zij aan den keizerlijken prins door den graaf van Padua moesten voorgesteld worden.

Andere dagbladen hebben aangekondigd, dat de heer Rouher daarna het woord zou gevoerd hebben, en dat de jonge Napoleon hui zou geantwoord hebben, bij wijze van een program.

De zaak is mogelijk: het zou zeer wel overeenkomen met deze vernieuwing van genegenheid voor het keizerrijk, dat, dank aan de Orleansische strekking van het zeventijgjarig bestuur, zich nu zoo levendig in Frankrijk voordoet. Prins Napoleon, door den keizerlijken prins uitgenoodigd om te Chislehurst nevens hem te zitten, heeft daarvan afgezien. Dit kan den jongen pretendent niet nadeelig zijn.

De Kamer der afgevaardigden van Weenen heeft zaterdag, in tweede lezing, de wet betrekkelijk de regeling der betrekkingen tusschen de katholieke Kerk en den Staat aanvaard.

Al de amendementen zijn verworpen, ook dit, hetwelk van de bisschoppen eenen politieke eed eischte, en die het gouvernement verstooten had.

De aangenomen tekst is deze der commissie, welke het gouvernement bijgetreden was.

Het is zeker, dat bij de derde lezing, die heden moet plaats hebben, geene wijziging komen zal, want de partijgeest, door de « liberale » meerderheid getoond, sluit alle gedacht van verandering buiten. Maar nog blijft de Hooge Kamer, waarvan de bisschoppen van rechtswege deel maken, en waar Mr Rauscher in eene redevoering, van welke zijne kollegas zonder twiifel er de redenen wegen zullen van al de dwalingen zal bestrijden, door het ministerie vooruitgezet.

Deze redevoering van Mr Rauscher werd vastgesteld in eene conferentie, die de bisschoppen van Oostenrijk den 12 gehouden hebben. De prelaten zijn ook overeengekomen om eene protestatie tegen de confessionnele wetten op te maken, welke protestatie van de oversten der abdijen, seminariën, kollegas en kloosters ter beoordeeling zal onderworpen worden.

Men schrijft uit het hoofdkwartier van don Carlos:

« Bilbao is maar één puinhoop meer, en nogtans duurt de wederstand voort: onze vijanden » maken zich geene begoocheling, zij weten zeer » wel, dat de inneming dezer stad over de zege- » praal zal beslissen; God geve dat zij nakend » ware. »

De beterschap, welke zich dezer dagen in den toestand des heeren van Bismarck heeft vertoond, is niet van duur geweest, zoo meldt een der Berlijnsche berichtgevers van de *Weser-Zeitung*. De aanval, van rheumatischen aard aanvankelijk, heeft zich zeer verergerd door bijkomende omstandigheden: zwaar zenuwlijden en jicht. Hij heeft zich geheel en al moeten onthouden van alle behandeling van zaken.

Dat het juist in dit oogenblik gebeurt, aldus gaat de berichtgever voort, maakt de zaak nog erger. Men houdt zich overtuigd, dat de lijder gedurende geruimen tijd een zeer rustige levenswijze zal moeten volgen, om weder tot herstel van krachten te geraken. Intusschen biedt zijn toestand tot nu geen enkel onrustbaarend verschijnsel aan.